

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om fritidsundervisning m. v.

(Afgivet af udvalget for undervisning og uddannelse den 12. maj 1972).

Udvalget har behandlet forslaget i 5 møder og har modtaget skriftlige henvendelser fra:

Dansk Aften- og Ungdomsskole Forening,
Dansk Musikakademi,
Folkeligt Oplysnings Forbund og
Kommunernes Landsforening,

hvoraf de to førstnævnte har haft foretræde for udvalget.

Endvidere har udvalget haft samråd med undervisningsministeren, som redegjorde for administrationen af fritidsloven. Ministeren understregede, at når administrationen af fritidsundervisningen for voksne kan forekomme besværlig, skyldes dette — foruden den behandling, skolestyrelsesloven pålægger kommunerne — at der skal finde godkendelse sted i amtet af hvert enkelt hold, der iværksættes, og i hvert enkelt tilfælde må godkendelsesbetingelserne vurderes. Ved opbygningen af skemasystemet har ministeren forsøgt at forenkle denne procedure ved at trække lærer- og ledergodkendelsen ud og lade denne ske separat og en gang for alle. En yderligere forenkling af skemasystemet er ikke mulig på nuværende lovgrundlag, men voksenundervisningsrådet arbejder i øvrigt med spørgsmålet om administrative forenklinger. Udvalget er enig med ministeren i, at yderligere forenklinger kræver ændring af både fritidsloven og styrelsesloven.

Under samrådet drøftedes endvidere spørgsmålet om eventuelt at indføre adgang til dispensation fra kravet om mindst 20 timers undervisning, idet der herved henvises til reglerne om tilskud til oplysningsarbejdet om EF. Ministeren oplyste, at han

ville overveje dette spørgsmål i forbindelse med en kommende revision af fritidsloven.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) henstiller til ministeren at fremkomme med forslag til dispensation allerede i næste folketingssamling.

Et *flertal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) finder, at de lempelser i kontrolsystemet, der indførtes som følge af det ved lov nr. 177 af 28. april 1971 indførte betalingsprincip, herunder navnlig opgivelsen af kravet om et minimumstal for den gennemsnitlige deltagelse på de enkelte hold, har bevirket, at der oprettes flere små hold end tidligere med deraf følgende væsentlige økonomiske konsekvenser. Flertallet foreslår derfor ved nedenstående ændringsforslag, at der gives ministeren en bemyndigelse til at fastsætte regler om minimumselevtal pr. hold ved undervisningens begyndelse. Om udnyttelsen af denne bemyndigelse henvises til de ledsagende bemærkninger, hvorved yderligere bemærkes, at flertallet henstiller til ministeren, at han underretter udvalget for undervisning og uddannelse forud for en eventuel udnyttelse. Ændringsforslaget er tiltrådt af undervisningsministeren.

Herefter indstiller *flertallet* lovforslaget til *vedtagelse* med det af flertallet stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (det konservative folkeparti, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til

lovforslagets gennemførelse. Mindretallet ønsker at understrege, at indførelsen af betalingsprincippet i 1971 skete i besparelsesøjemed, hvorfor en nedsættelse af elevbetalingen i den nuværende økonomiske situation virker urimelig. Mindretallet må endvidere tage afstand fra den af flertallet foreslåede ændring om at give ministeren en bemyndigelse til at fastsætte regler om minimumselevtal pr. hold ved undervisningens begyndelse, da mindretallet finder, at den nugældende lov har virket i så kort tid, at tilstrækkelige erfaringer endnu ikke er indhøstet. Mindretallet finder derfor, at øvrige ændringer må vente til en kommende lovrevisión.

Herefter indstiller *mindretallet* lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ændringsforslag.

Af et *flertal* (Søgaard, Erik Andersen (Fr. borg amt), Camre, Bent Sørensen, Knud Nielsen, Erling Olsen, Bertel Pedersen, Maigaard og Kristine Heltberg), tiltrådt af *undervisningsministeren*:

Til § 1.

Paragraffen affattes således:

„§1.

I lov om fritidsundervisning m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 369 af 5. august 1971, foretages følgende ændringer:

Søgaard, Erik Andersen (Fr. borg amt).
formand.

Erling Olsen. Bertel Pedersen.

Gerda Møller. Ellen Strange Petersen.

Merete Bjørn Haussen.

Camre. Bent Sørensen. Knud Nielsen.

Maigaard, Kristine Heltberg. Knud Bro.
næstformand.

Robert Christensen. Holger Hansen.

Samuelson. Ole Vig Jensen.

1. I § 69, stk. 1, ændres „1/3“ til: „5/12“.

2. I § 110 indsættes efter „undervisningshold“: „og om et mindste gennemsnitstal af deltagere som betingelse for oprettelse.“

Bemærkninger til ændringsforslaget.

Under hensyn til den udvikling, der har kunnet konstateres inden for fritidsundervisningen for voksne med hensyn til det gennemsnitlige antal deltagere pr. hold, idet en stikprøvevis undersøgelse har vist et fald fra 16,09 i 1970-71 til 12,26 i 1971-72, foreslås en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler om minimumselevtal pr. hold ved undervisningens begyndelse.

Det er tanken, at eventuelle regler herom skal udformes efter forhandling med voksenundervisningsrådet og Kommunernes Landsforening.

Reglerne vil i givet fald blive fastsat således, at der for den enkelte initiativtager stilles krav om et vist gennemsnitligt deltagerantal pr. hold ved undervisningens begyndelse. Dette tal vil ikke overstige 12, i tyndt befolkede egne 10. Der vil i bekendtgørelsen blive fastsat særlige regler for de initiativtagere, der alene eller overvejende driver undervisning i fag, hvor specielle pædagogiske hensyn gør det nødvendigt at arbejde med et lavt deltagerantal.